

Zachte stad

De opvattingen over hoe we 'goede' openbare ruimte maken zijn al langere tijd opvallend consequent. Groen, duurzaam, klimaatadaptief en de auto doet een stap terug ten faveure van fietsers en

voetgangers. Deze opvattingen zijn inmiddels zo breed geaccepteerd, dat ze nauwelijks nog een politieke lading hebben. Ook in landen die op het onze lijken worden ze breed Uitgedragen. De samenhang in ideeën is groot; ook Stadswerk laat zich niet onbetuigd en draagt al jaren haar opvattingen uit onder de noemer Future Green City.

Met zo'n krachtige, ja welhaast religieuze beweging ga je automatisch op zoek naar bedevaartsoorden en een bijbel. Die bijbel lijkt er nu te zijn met het boek *Zachte stad*, waarin veel bedevaartsoorden worden beschreven, en is geschreven door de Schot David Sim. David is al lange tijd verbonden aan het kantoor van Jan Gehl, de Deense architect en stedenbouwer die beschouwd kan worden als grondlegger en groot inspirator van deze beweging. Al zijn er verder in het verleden ook pleitbezorgers te onderscheiden, waarvan Jane Jacobs, met haar oog voor de menselijke maat en gedragingen, wel de voorname is.

Het boek neemt drie invalshoeken om ruimten in steden te beschouwen: bouwblokken, mobiliteit (aangeduid als 'vooruit geraken') en klimaatadaptatie ('leven met het weer'). Aan het eind wordt alles vervat in negen criteria voor een leefbare stad, zoals flexibiliteit, menselijke schaal en diversiteit. Deze criteria krijgen pas betekenis als je de rest van het boek hebt gelezen, zonder dat klinken ze als een obligate riedel.

Het deel over bouwblokken is sterk gekleurd door een ontwerpersblik en bevat weinig aanknopingspunten voor andere professionals in de openbare ruimte zoals beheerders en bestuurders. Dat gemis wordt ruimschoots goedgemaakt in de daarop volgende delen, waarin aandacht is voor de kleinste details (aandacht voor het kleine maakt overigens ook onderdeel uit van 'de leer') en in de oplossingen ver buiten de ontwerpdiscipline wordt gekeken. Een treffend voorbeeld hiervan is dat metro's in Oslo zijn uitgerust met ski-rekken, zodat skiërs een goed alternatief voor de auto hebben om naar de piste te gaan. Een ander voorbeeld: de auteur pleit ervoor om parkeerstroken niet, zoals nu vaak het geval is, tussen het fietspad en het voetpad te positioneren, maar tussen het fietspad en het deel voor autoverkeer. Dat geeft een veilige barrière tussen auto en fiets. Bovendien wordt de grens tussen fiets en voetganger zachter, wat aansluit op natuurlijk gedrag ('even afstappen om de buurvrouw te groeten').

Ook bij het deel over klimaatadaptatie valt de brede blik op: 'leven met het weer' zoals de titel aan aangeeft. En dat gaat veel verder dan technische maatregelen, het is een *way of life*. Dat kan zitten in passende kleding, een smal strookje met beschutting bij het huis om een stoel neer te zetten en bij sneeuw eerst fietspaden ruimen en dan pas de stroken voor autoverkeer. Of welke ingreep in het dagelijks leven dan ook. Een rijkdom aan beelden illustreert dit alles treffend. Inspirerend!

Aardig is ook de epiloog voor lezers uit Nederland en Vlaanderen. Daarin signaleert de auteur een grote verwantschap tussen de omgang met openbare ruimte hier en in Scandinavische landen. Daarmee wordt het gevoel bevestigd dat we deel uitmaken van een Noord- en West-Europese stedenbouwkundige traditie (hoewel het dus veel verder gaat dan stedenbouw alleen) die inmiddels ook in andere delen van de wereld opgang maakt.

Titel: *Zachte stad; Diversiteit, densiteit en nabijheid in het leven van alledag*

Auteur: David Sim

Uitgave van: *Vanden Broele, Brugge, België (distributie in Nederland: Blauwdruk), 2022. Oorspronkelijke Engelstalige uitgave 2019; 244 pagina's*

ISBN: 978-94-92474-48-3

Prijs: € 49,50